

**ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО
ТУРИЗМУ В КОНТЕКСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ
ЕКОЛОГІЧНО-ОРІЄНТОВАНОГО ЛІСІВНИЦТВА В УМОВАХ
ВОДНО-БОЛОТНИХ УГІДЬ
УРОЧИЩА ВИСОКА ПІЧ ДП «ЗАРІЧАНСЬКЕ ЛГ»**

Левченко В. Б., кандидат с.-г. наук, доцент
Житомирський агротехнічний коледж
waleriy07@ukr.net

Навольнєва Д. Р., студентка
Державний університет
«Житомирська Політехніка»
dasha.tyt.kotik@gmail.com

Ключові слова: *болота, вода, екологія, лісова сертифікація, FSC, екотуризм, менеджмент, природа, охорона, рідкісні види, бобри.*

Постановка проблеми. Рекреаційні ресурси лісів і водно-болотних угідь Житомирського Полісся привертають увагу багатьох вчених як об'єкт дослідження екотуристичної діяльності. На сьогоднішній день перед водним та лісовим господарством нашої країни згідно вимог FSC стоїть завдання не лише проведення інтенсивного промислового використання в умовах сучасного ринку, але і створення еколого-туристичної бази та природного рекреаційного фонду, особливо в умовах водно-болотних екосистем, що збереже їх цілісність і біорізноманіття. Це питання на сьогоднішній день є особливо актуальним в Житомирській області, перлині зони Полісся-краю лісових озер та боліт.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблемі використання рекреаційно-туристичних ресурсів лісового і водно-болотного фонду Житомирського Полісся, а також їх використання в екологічному туризмі присвячені наукові праці Р. Возняка, С. Генсірука, В. Кравціва, М. Нижник, М. Нудельмана, В. Павлова, А. Тарасова [1, 3]. Рекреаційне раціональне лісокористування, здійснення водно-болотного екологічного туризму на сьогоднішній день має стати невід'ємним видом діяльності лісогосподарських підприємств згідно сучасних вимог міжнародної стандартизації та сертифікації лісового господарства FSC [2, 3].

Результати досліджень. Аналізуючи рекреаційну діяльність ДП «Зарічанське лісове господарство» в умовах водно-болотних угідь урочища Висока Піч слід відмітити, що менеджмент підприємства приділяє достатньої уваги облаштуванню та благоустрою рекреаційно-туристичних майданчиків, в тому числі і в умовах водно-болотних угідь. Це в свою чергу зменшує антропогенне навантаження на лісові природні ресурси, береже болотні лісо-рослинні умови від повного пересихання і як наслідок знищення. Результатами наших досліджень встановлено, що в 2018-2020 роках постійно виділялись кошти на покращення екологічної туристичної бази в умовах водно-болотних лісокористувань (табл.

1). Це пов'язано з тим, що більшість лісових обходів ДП «Зарічанське ЛГ», в тому числі і урочище Висока Піч, знаходяться на заболочених територія де облаштовують свої гнізда рідкісні види перелітної водоплавної птиці та веде свою активну біологічну діяльність бобер річковий.

Таблиця 1 - Динаміка капіталовкладень по облаштуванню об'єктів екологічного туризму в умовах ДП «Зарічанське ЛГ» (середнє за 2018-2020 рр.).

№ п/п	Об'єкти екологічного туризму	Обсяг капіталовкладень, тис. грн.		
		2018 р.	2019 р.	2020 р.
1.	Зони відпочинку	13,5	37,2	47,4
2.	Рекреаційні майданчики	3,6	12,8	21,3
3.	Туристичні лісові стоянки	6,4	8,2	10,4
4.	Водно-болотні маршрути	5,4	9,6	11,2
НІР ₀₅		0,32	0,26	0,45

За результатами соціологічного опитування нами було встановлено, що більшість громадян міста Житомир і його околиць надають перевагу відпочинку в умовах водно-болотних, угідь і екотуризму (табл. 2), ніж закладам громадського харчування, культурно-побутовому обслуговуванню та розвагам.

Таблиця 2 – Приоритети громадян міста Житомир щодо місць відпочинку (середнє значення результатів опитувань в 2018-2020 роках)

№ п/п	Локації місць відпочинку	Приоритетність, %
1.	Екологічний (водно-болотний, лісовий) туризм	44,6
2.	Культурно-побутове обслуговування	22,1
3.	Громадське харчування	12,4
4.	Розваги	20,9

Висновки:

1. Екологічний туризм в Житомирському Поліссі є пріоритетним.
2. Менеджмент ДП «Зарічанське ЛГ» сприяє розвитку екотуризму і збереженню водно-болотних угідь в регіоні.
3. Екологічний туризм сприяє збереженню як лісів, так і водно-болотних угідь Житомирщини.

Список джерел літератури:

1. Косова Л. М. Об организации рекреационного пользования лесом. *Лесное хозяйство*. 2001. № 8. С. 12-18.
2. Дейнека А. М., Копач М. М. Проблеми і перспективи рекреаційного використання лісів Житомирської області. *Регіональна економіка*. 2001. №2. С. 32-67.
3. Костюшин В.М. Воздействие рекреации на живую природу: Киев: Лыбидь, 2007. 245 с.